

**UCHWAŁA NR XLV/362/2022
RADY MIEJSKIEJ ŁASIN**

z dnia 28 grudnia 2022 r.

w sprawie ustanowienia lokalnego programu Miasta i Gminy Łasin „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. 2022, poz. 559 z późn. zm.¹⁾) w związku z art. 17 ust. 2 pkt. 4 oraz art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021, poz. 2268 z późn. zm.²⁾) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się lokalny program Miasta i Gminy Łasin „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023 w brzmieniu ustalonym w załączniku do niniejszej Uchwały.

§ 2. Wykonanie niniejszej uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Łasin.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 01.01.2023 r.

Przewodniczący Rady

Janusz Heinrich

¹⁾ Dz. U. z 2022 r., poz. 583, 1005, 1079 i 1561.

²⁾ Dz. U. z 2021 r., poz. 1981, 2270, Dz. U. z 2022, poz. 1, 66, 1079, 1692, 1700, 1812, 1967 i 2127.

Lokalny program Miasta i Gminy Łasin „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2023.

I. PODSTAWA PRAWNA LOKALNEGO PROGRAMU „OPIEKA WYTCHNIENIOWA” - EDYCJA 2023.

Program „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2023 stanowi kontynuację programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2019-2022. Doświadczenia z realizacji poprzednich edycji wskazują na konieczność kontynuacji działań zmierzających do zwiększenia dostępności tego rodzaju wsparcia dla osób niepełnosprawnych oraz ich opiekunów i rozwijaniu opieki wytchnieniowej na poziomie lokalnym. Program kierowany do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Usługi opieki wytchnieniowej przysługuje w przypadku zamieszkiwania członka rodziny lub opiekuna pozostającego we wspólnym gospodarstwie domowym z osobą niepełnosprawną i sprawuje całodobową opiekę nad tą osobą niepełnosprawną.

Zapewnienie wsparcia w zakresie usługi opieki wytchnieniowej wpisuje się w główny cel powstałego w dniu 1 stycznia 2019r. państwowego funduszu celowego pn. Fundusz Solidarnościowy.

W celu realizacji założeń resortowego programu, Miasto i Gmina Łasin ustanawia Program „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2023 jako lokalny program w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej dotyczący realizacji zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym w zakresie pomocy społecznej, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 11 tej ustawy, tj. organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Program będzie realizowany na terenie Miasta i Gminy Łasin do dnia 31 grudnia 2023 roku przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasinie.

II. CEL LOKALNEGO PROGRAMU „OPIEKA WYTCHNIENIOWA” - EDYCJA 2023

Celem lokalnego Programu „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2023 jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

- 1) osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz orzeczeniami traktowanymi na równi z orzeczeniami o znacznym stopniu.
 - poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej.

W ramach celu głównego wyznaczone są również cele szczegółowe:

- 1) wzmocnienie dotychczasowego systemu wsparcia poprzez świadczenie usług opieki wytchnieniowej dla członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności/osobami z orzeczeniami traktowanym na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu;
- 2) wsparcie finansowe gminy w zakresie realizacji usług opieki wytchnieniowej;
- 3) w odniesieniu do członków rodziny lub opiekunów niepełnosprawnych czasowe odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki, zapewnienie czasu na odpoczynek i regenerację.

III. REALIZACJA LOKALNEGO PROGRAMU „OPIEKA WYTCHNIENIOWA” - EDYCJA 2023

Lokalny Program „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2023 skierowany jest do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami ze znacznym stopniem

niepełnosprawności albo z orzeczeniami traktowane na równi, zamieszkujące Miasto i Gminę Łasin oraz będzie realizowany przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasinie.

Przyznając usługę opieki wytchnieniowej w pierwszej kolejności gmina bierze pod uwagę stan zdrowia i sytuację życiową uczestnika Programu. Gmina uwzględniać będzie potrzeby członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobą niepełnosprawną, która stale przebywa w domu tj. nie korzysta z ośrodka wsparcia lub placówek pobytu całodobowego.

W celu rzetelnej kwalifikacji uczestników Programu, został wprowadzony pomiar ograniczeń w codziennym funkcjonowaniu oraz zakres niezbędnego wsparcia. Ocena ograniczeń w codziennym funkcjonowaniu oraz zakres niezbędnego wsparcia jest dokonywana na podstawie danych zawartych w Karcie pomiaru niezależności funkcjonalnej wg zmodyfikowanych kryteriów oceny – Skali FIM, którą uzupełnia lekarz rodzinny/lekarz rehabilitacji medycznej/fizjoterapeuta/pielęgniarka. Jeśli wynik takiego badania wyniesie od 18 do 75 punktów wówczas usługa opieki wytchnieniowej w pierwszej kolejności powinna trafić właśnie do członka rodziny lub opiekuna sprawującego bezpośrednią opiekę nad taką osobą niepełnosprawną. Karta ta nie jest dokumentem obowiązkowym, jednakże w przypadku dużej liczby zgłoszeń uczestnicy posiadający kartę będą mieć zapewniony dostęp do usługi opieki wytchnieniowej w pierwszej kolejności.

Program lokalny będzie realizowany w formie świadczenia usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej.

W godzinach realizacji usługi opieki wytchnieniowej finansowanych ze środków Funduszu nie mogą być świadczone inne formy pomocy usługowej, w tym usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze lub pomocy społecznej, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, inne usługi finansowane ze środków Funduszu lub usługi obejmujące analogiczne wsparcie do usługi opieki wytchnieniowej finansowane ze środków publicznych.

Limit godzin usług opieki wytchnieniowej świadczonej w ramach pobytu dziennego finansowane ze środków Funduszu Solidarnościowego wynosi 240 godzin na 1 uczestnika. Limit dotyczy również więcej niż jednego opiekuna sprawującego bezpośrednią opiekę nad jedną osobą niepełnosprawną.

Maksymalna długość świadczenia formy nieprzerwanego pobytu dziennego wynosi 12 h dla 1 osoby niepełnosprawnej, za zastrzeżeniem limitów tj. 240h. Usługi w formie pobytu dziennego mogą być świadczone w godzinach 6.00-22.00. Uczestnik Programu, któremu przyznano pomoc w postaci usługi opieki wytchnieniowej nie ponosi odpłatności za usługi przyznane w ramach Programu.

W ramach usługi opieki wytchnieniowej zapewniane jest okresowe wsparcie w zabezpieczeniu potrzeb osoby niepełnosprawnej, w zastępstwie członków rodzin lub opiekunów sprawujących na co dzień bezpośrednią opiekę. Rodzaj i zakres godzinowy usługi powinien być uzależniony od stopnia i rodzaju niepełnosprawności uczestnika Programu.

Koszty związane z realizacją usługi opieki wytchnieniowej finansowane z Programu w ramach pobytu dziennego nie może przekroczyć 40 zł brutto za godzinę wynagrodzenia osoby sprawującej opiekę nad osobą niepełnosprawną w miejscu zamieszkania.

Gmina kwalifikuje do przyznania usługi opieki wytchnieniowej na podstawie Karty zgłoszenia do Programu.

W przypadku wystąpienia zdarzeń losowych np. śmierć opiekuna osoby niepełnosprawnej lub jego nagły pobyt w szpitalu, usługi opieki wytchnieniowej mogą być przyznane bez Karty zgłoszenia do Programu. Jednakże dokument ten powinien zostać uzupełniony niezwłocznie w terminie nie dłuższym niż 3 dni robocze od dnia wystąpienia tej sytuacji.

Gmina obowiązana jest poinformować członka rodziny lub opiekuna o prawach o obowiązkach wynikających z przyznania usług opieki wytchnieniowej.

W przypadku zmiany miejsca zamieszkania/pobytu uczestnik Programu składa oświadczenie o wcześniejszym korzystaniu z usług opieki wytchnieniowej w innej gminie.

Gmina umożliwi osobie niepełnosprawnej lub członkom rodziny/opiekunom sprawującym bezpośrednią opiekę nad osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności/osobami z orzeczeniem traktowanymi na równi samodzielny wybór:

- osoby, która będzie świadczyć usługę opieki wytchnieniowej pod warunkiem, że osoba wskazana spełnia przynajmniej jeden z warunków tj. osoby posiadającej dyplom potwierdzający uzyskanie kwalifikacji w zawodzie asystent osoby niepełnosprawnej/pielęgniarka lub innym, zapewniającym realizację usługi opieki wytchnieniowej w zakresie adekwatnym do indywidualnych potrzeb osoby

niepełnosprawnej, wynikające z Karty zgłoszenia lub osoby posiadające, co najmniej 6-miesięczne udokumentowane doświadczenie w udzielaniu bezpośredniej pomocy/opieki osobom niepełnosprawnym, w tym np. doświadczenie zawodowe, udzielanie wsparcia osobom niepełnosprawnym w formie wolontariatu itp.

IV. FINANSOWANIE LOKALNEGO PROGRAMU „OPIEKA WYTCHNIENIOWA” - EDYCJA 2023

W ramach Programu gmina może otrzymać wsparcie finansowe na koszty realizacji usługi wytchnieniowej do 100% kosztów. Po przekroczeniu limitu godzin gmina może wyrazić zgodę na zwiększenie liczby godzin usługi opieki wytchnieniowej w ramach środków własnych.

Gmina dokonuje rozliczenia usługi opieki wytchnieniowej na podstawie wypełnionej Karty rozliczenia usługi opieki wytchnieniowej.

W ramach programu gmina może otrzymywać środki z Funduszu Solidarnościowego na realizację usługi wytchnieniowej, jeżeli:

- usługi opieki wytchnieniowej realizuje samodzielnie, tj. przez osoby zatrudnione w ośrodku pomocy społecznej, urzędu gminy lub gminnych jednostek organizacyjnych, bez względu na formę zatrudnienia,

- zleca realizację usługi opieki wytchnieniowej organizacjom pozarządowym, o których mowa w art. 3. ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie oraz podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3 tej ustawy,

- zatrudnia osoby do realizacji usługi opieki wytchnieniowej wskazanych przez uczestnika Programu w formie ustalonej przez gminę,

- nabywa usługi opieki wytchnieniowej od podmiotów sektora prywatnego, z zastrzeżeniem klauzul społecznych.

Decyzję w zakresie wyboru formy zatrudnienia osób świadczących opiekę wytchnieniową podejmuje realizator programu.

Ze środków programu pokrywane będą koszty bezpośrednio związane z realizacją usługi opieki wytchnieniowej. Niedozwolone jest podwójne finansowanie tego samego wydatku w ramach programu jak i innych programów czy projektów finansowanych ze środków publicznych. Niedozwolone jest pobieranie opłat od uczestników Programu.

Koszty świadczenia usług opieki wytchnieniowej mogą dotyczyć kosztów takich jak: wynagrodzenie osób lub personelu instytucji bezpośrednio świadczącej usługi opieki wytchnieniowej.

Wydatki będą kwalifikowane, jeżeli zostaną faktycznie poniesione w okresie realizacji Programu tj. od dnia 01.01.2023 do dnia 31 grudnia 2023r. W przypadku zawarcia umowy po dniu rozpoczęcia realizacji Programu, koszty kwalifikowane poniesione w związku z realizacją Programu od 01.01.2023r. do dnia podpisania umowy, zostaną zrefundowane ze środków Funduszu.

Za datę ponoszenia kosztu przyjmuje się w przypadku wydatków pieniężnych:

- 1) ponoszonych przelewem lub obciążeniem kartą płatniczą – datę obciążenia rachunku bankowego podmiotu realizującego usługę opieki wytchnieniowej, tj. datę zaksięgowania operacji,
- 2) ponoszonych kartą kredytową lub innym instrumentem płatniczym o odroczonej płatności – datę transakcji skutkującej obciążeniem rachunku karty kredytowej lub innego instrumentu, o których mowa w ustawie o elektronicznych instrumentach płatniczych, pod warunkiem dokonania spłaty tej należności do końca okresu rozliczeniowego danego instrumentu płatniczego.

Środki Funduszu Solidarnościowego przyznane na realizację Programu, muszą być wykorzystane zgodnie z Programem oraz umową zawartą pomiędzy wojewodą a gminą. Gminy, które uzyskały środki Funduszu na realizację Programu zobowiązane są do ich rozliczenia w sposób i terminach wskazanych w umowie zawartej z wojewodą, a także zwrotu niewykorzystanych części przyznanych środków z Funduszu w terminach określonych w umowie, zgodnie z ustawą o Funduszu Solidarnościowym i ustawą o finansach publicznych.

Kosztami niekwalifikowanymi zadania(w przypadku JST- wydatkami) są:

- 1) odsetki od zadłużenia,
- 2) kwoty i koszty pożyczki lub kredytu,
- 3) kary i grzywny,
- 4) wpłaty na PFRON,
- 5) podatek VAT, który może zostać odzyskany na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług oraz aktów wykonawczych do tej ustawy,
- 6) odsetki za spóźnienie w regulowaniu zobowiązań oraz odsetki za zwłokę z tytułu nieterminowych wpłat należności budżetowych i innych należności, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. – ordynacja podatkowa,
- 7) spłata zaległych zobowiązań finansowych,
- 8) koszty leczenia i rehabilitacji osób,
- 9) amortyzacja,
- 10) leasng,
- 11) rezerwy na pokrycie przyszłych spłat lub zobowiązań,
- 12) opieka świadczona przez członków rodziny (na potrzeby realizacji Programu za członków rodziny należy uznać wstępnych lub zstępnych, małżonka, rodzeństwo, teściów, ojczyma macochę oraz osobę pozostającą we wspólnym pożyciu a także osobę pozostającą w stosunku do przysposobienia z uczestnikami Programu), opiekunów prawnych lub osoby faktycznie zamieszkujące razem z uczestnikiem Programu,
- 13) nagrody, premie, koszty poniesione w związku ze zwolnieniem chorobowym albo urlopem.

Kwota przyznanych środków Funduszu może być niższa od wskazanej we wniosku wojewody. Minister zastrzega sobie prawo zaproponowania innej kwoty wsparcia finansowanego niż wnioskowana przez wojewodę.

Podmioty realizujące zadania wynikające z umów zawartych w ramach Programu, są zobowiązane do posiadania wyodrębnionego rachunku bankowego dla Funduszu oraz prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej otrzymanych środków i dokonywania z tych środków wydatków zgodnie z art. 17 ustawy o Funduszu Solidarnościowym.

Burmistrz może pokryć koszty obsługi programu w wysokości faktycznie poniesionej, nie więcej niż 2 % środków przekazanych na realizację tego Programu.

Zmiana wniosku gminy na środki finansowe wymaga akceptacji wojewody, wyrażone w formie pisemnej i do wysokości środków Funduszu przyznanych gminie na realizację.

V. MONITORING LOKALNEGO PROGRAMU „OPIEKA WYTCNIENIOWA” - EDYCJA 2023

Gmina przekazuje do wojewody sprawozdanie z realizacji Programu, obejmujące rozliczenie środków z Funduszu w zakresie rzeczowym i finansowym w terminie 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadania.

VI. OBOWIĄZKI INFORMACYJNE MIASTA I GMINY ŁASIN ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ PROGRAMU

Miasto i Gmina Łasin jest zobowiązana do:

- a) informowanie, że zadanie publiczne jest współfinansowane ze środków Funduszu Solidarnościowego otrzymanych od ministra. Informacja na ten temat powinna znaleźć się we wszystkich materiałach, publikacjach, informacjach dla mediów, w mediach społecznościowych, ogłoszeniach oraz wystąpieniach publicznych dotyczących realizowanego zadania publicznego. Gmina zobowiązana jest do oznaczania profili prowadzonych przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w podejmowanych działaniach informacyjnych i promocyjnych w mediach społecznościowych.
- b) Umieszczania logo Ministra we wszystkich materiałach, w szczególności promocyjnych, informacyjnych, szkoleniowych i edukacyjnych, dotyczących realizowanego zadania publicznego oraz zakupionych środków trwałych, proporcjonalnie do wielkości innych oznaczeń, w sposób zapewniających ich dobrą widoczność.
- c) W ramach informowania gmina zobowiązana jest do podejmowania działań informacyjnych dotyczących finansowania zadania ze środków Funduszu przyznanych w ramach Programu,

zgodnie z art. 35a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 maja 2021r. w sprawie określania działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych.

- d) Rozpowszechnienie w dowolnej formie, w prasie, radiu, telewizji, Internecie oraz innych publikacjach, nazwy Programu, przedmiotu i celu, na który przyznano wsparcie finansowe oraz informacji o wysokości przyznanego wsparcia finansowego.

Uzasadnienie

Program „Opieka wytchnieniowa”- edycja 2023 stanowi kontynuację programu „Opieka wytchnieniowa” realizowany w latach poprzednich. Działania realizowane w 2022 r. wskazują na konieczność kontynuacji działań zmierzających do zwiększenia dostępności tego rodzaju wsparcia dla osób niepełnosprawnych oraz ich opiekunów na poziomie lokalnym.

Zapewnienie wsparcia w zakresie usługi wytchnieniowej wpisuje się w cel państwowego funduszu celowego pn. Funduszu Solidarnościowego powstałego w dniu 01.01.2019 r., którego zadaniem jest wsparcie osób niepełnosprawnych.